

PREHĽAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie január 2011

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 342/2010
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	8. decembra 2010
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom Krajského súdu a jeho rozsudkom z 3. júna 2008 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uznesením z 28. mája 2010 v konaní o určení neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 30. októbra 2008 zamietol žalobu sťažovateľky (žalobkyne) a uložil jej povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky rozsudkom z 3. júna 2008 prvostupňový rozsudok potvrdil. Najvyšší súd uznesením z 28. mája dovolanie sťažovateľky odmietol.</p> <p>Podstata sťažnostných námietok sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského (odvolacieho) súdu spočíva v jej tvrdeniach, že</p> <ul style="list-style-type: none">- je arbitrárny pre nedostatok dôvodov,- všeobecnými súdmi zvolený výklad § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka je neudržateľný, pričom okresný súd a krajský súd primerane/dostatočne nereagovali na sťažovateľkinu právnu argumentáciu o účele inštitútu zmluvy o zabezpečovacom prevode práva a ani sa nijako nevysporiadali s odlišnou rozhodovacou praxou všeobecných súdov.
ratio decidendi	<p>Podľa ústavného súdu v okolnostiach posudzovanej právnej veci odvolacie námietky sťažovateľky signalizovali možnosť ich podstatného vplyvu na právne posúdenie veci v otázke ústavne/zákonne konformného výkladu § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádzajúc z účelu v § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka uvedeného zabezpečovacieho právneho inštitútu (zmluvy o zabezpečení prevodu práv, pozn.). Bez potreby hlbšej právnej argumentácie a nad rámec sťažovateľkou okresnému súdu predložených súdnych rozhodnutí ústavný súd dáva za pravdu právnej argumentácii sťažovateľky o zabezpečovacom/dočasnom charaktere zmluvy podľa § 553 ods. 1 OZ, a to bez ohľadu na pôvodné (neskôr zmenené) znenie tohto zákonného ustanovenia [„splnenie záväzku sa môže zabezpečiť prevodom práva dlžníka v prospech veriteľa (zabezpečovací prevod práva)“]. Aj keď pôvodná (na rozdiel od neskôr účinnej od 1. januára 2008, pozn.) úprava § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka výslovne nehovorila o dočasnosti tam uvedeného zabezpečovacieho prevodu práva, relevantná súdna prax (k obdobiu aj spreď 1. januára 2008) pomerne jednoznačne prijala záver, že takýto prevod môže byť iba zabezpečovací/dočasný.</p> <p>Za týchto okolností bolo povinnosťou krajského súdu na túto odvoláciu</p>

argumentáciu sťažovateľky primeraným a ústavne konformným spôsobom reagovať. Krajský súd však v odôvodnení napadnutého rozsudku nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a nereagoval ani na podstatné odvolacie námietky, pričom od uvedenej povinnosti ho nemôže oslobodiť ani znenie § 219 ods. 2 OSP, ktoré nemožno aplikovať čisto formálne, ale v spojení s judikatúrou ústavného súdu a EŠLP a súčasne v spojení s § 157 ods. 2 OSP. Podľa uvedeného ustanovenia (ktoré primerane platí aj pre odvolací súd – § 211 ods. 2 OSP) totiž súd v odôvodnení rozsudku okrem iného uvedie, ako vec právne posúdil. Ako je zrejmé z odôvodnenia rozsudku okresného súdu, tento bez akejkoľvek interakcie s už známou rozhodovacou praxou iných všeobecných súdov (dávajúcej za pravdu sťažovateľke, pozn.) a bez vyloženia účelu a významu zabezpečovacieho inštitútu podľa § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka „iba“ uviedol (bližšie pozri bod 11 a 24), že „dohody... spočívajúce v tom, že ak dlžník nie je schopný dlh splniť stáva sa veriteľ definitívnym vlastníkom vecí, ktorá pôvodne slúžila iba na zabezpečenie záväzku sú platné...“. Za takýchto okolností rozsudok okresného súdu nie je v súlade § 157 ods. 2 OSP. Bolo preto povinnosťou odvolacieho súdu (a to bez ohľadu na znenie § 219 ods. 2 OSP) napraviť pochybenie okresného súdu a primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať na podstatné odvolacie námietky sťažovateľky (bod 12). Krajský súd sa však právnou argumentáciou sťažovateľky vôbec nezaoberal a ani neuviedol na zvýraznenie správnosti a presvedčivosti rozsudku okresného súdu žiadne dôvody, ktoré by ústavnému súdu umožnili konštatovať, že svojím postupom pri odôvodnení napadnutého rozsudku neporušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu. Ústavný súd preto výrokom tohto nálezu vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tento zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde].

Ústavný súd vo svetle uvedených nedostatkov odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktoré viedli k záveru o zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, poukazuje aj na nie celkom štandardné vyjadrenie krajského súdu k prijatej sťažnosti. Tento totiž na výzvu ústavného súdu, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti, reagoval čisto formálne a bez akejkoľvek snahy „obhájiť“ v konaní pred ústavným súdom sťažnosťou napadnutý rozsudok

Sťažovateľka v sťažnosti namietala tiež porušenie v petite označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obdo 31/2009 z 28. mája 2010, ktorý dovolanie sťažovateľky odmietol (bod 15). Sťažnosť v tejto časti odôvodnila tým, že „nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia zakladá prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“ (pozri bod 6). Sťažnosť obostojí aj v tejto časti.

„Formovanie doktríny v otázke posudzovania splnenia podmienok prípustnosti dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku smerujúceho proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu leží v rozhodujúcej miere na pleciach všeobecných súdov. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok smerujúci proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je spôsobilé vyvolať zrušenie alebo zmenu takéhoto rozhodnutia, čo predstavuje zákonom pripustenú výnimku z požiadavky na záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Dovolanie preto nie je generálne použiteľné a možno ho s úspechom uplatniť len vo výnimočných prípadoch. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 ústavy) narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Najvyšší súd, ktorý stojí na vrchole sústavy všeobecných súdov spravidla rešpektujúc takto vymedzený charakter dovolania, posudzuje otázku prípustnosti dovolania v občianskom súdnom konaní skôr restriktívne“ (I. ÚS 393/08).

Vychádzajúc zo zistených záverov vo vzťahu k namietanému rozsudku krajského súdu, ktorý svoje rozhodnutie neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, fakticky odňal sťažovateľke možnosť konať pred súdom. Tým bola naplnená skutková podstata prípustnosti dovolania proti tomuto rozhodnutiu v zmysle § 237 písm. f) OSP a zároveň naplnená aj dôvodnosť podaného dovolania. Bolo preto povinnosťou najvyššieho súdu v rámci svojej zákonom zverenej právomoci o podanom dovolaní meritórne rozhodnúť. Ústavný súd preto výrokom tohto nálezu vyslovil, že tiež namietaným uznesením

	najvyššieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a toto zrušil [čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde].
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06II. ÚS 261/06

spisová značka	I. ÚS 206/2010
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. novembra 2010
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Okresný súd rozsudkom z 3. 12. 2008 zamietol žalobu sťažovateľky v reštitučnom konaní s odôvodnením, že napriek vykonanému dokazovaniu nemohol žalobe vyhovieť pre nedostatok kvalifikovanej výzvy na uplatnenie reštitučného nároku v prekluzívnej lehote. Krajský súd na základe podaného odvolania potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.</p> <p>Sťažovateľka uviedla, že „Okresný... aj Krajský súd... vo svojich rozhodnutiach konštatovali, že sťažovateľka mu v konaní preukázala svoj reštitučný nárok na vydanie žalovaných nehnuteľností, avšak podľa ich názoru nebolo možné žalobe vyhovieť pre nespĺnenie náležitostí výzvy v zmysle ust. § 5 zákon č. 161/2005 Z. z.</p> <p>Sťažovateľka namietala, že všeobecné súdy v jej reštitučnej veci „rozhodovali na základe reštriktívneho výkladu zákona č. 161/2005 Z. z., nerešpektujúc jeho podstatu a zmysel, pričom takýmto spôsobom interpretácie a aplikácie zákonného predpisu zásadne popreli účel a význam reštitučného zákona“.</p>
ratio decidendi	<p>V prerokovávanej veci ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je dôvodná, lebo napadnutým rozsudkom krajského súdu (a v tomto rozsahu aj prvostupňovým rozsudkom, pozn.) došlo k zásahu do základných práv sťažovateľky. Ústavný súd sa stotožňuje s námietkou sťažovateľky, že všeobecné súdy v jej reštitučnej veci „rozhodovali na základe reštriktívneho výkladu zákona č. 161/2005 Z. z., nerešpektujúc jeho podstatu a zmysel, pričom takýmto spôsobom interpretácie a aplikácie zákonného predpisu zásadne popreli účel a význam reštitučného zákona“. V tomto ohľade je potrebné považovať okresným a krajským súdom zvolený výklad sporného § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. za očividné a neodôvodnené či nespravodlivé vybočenie (exces) zo štandardného výkladu (a predstavuje tým ineterpretačnú svojvôľu), resp. všeobecnými súdmi použitý výklad je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti. K uvedenému ústavný súd už iba dodáva, že ak je k dispozícii viac výkladov právnej normy, je potrebné voliť ten, ktorý vôbec, resp. čo najmenej zasahuje do toho-ktorého základného práva či slobody.</p> <p>Ratio legis v danom prípade aplikovaného zákona č. 161/2005 Z. z. je výslovne vymedzený v samotnom texte zákona č. 282/1993 Z. z., na ktorý zákon č. 161/2005 Z. z. nadväzuje a spočíva v sledovaní zmiernenia následkov niektorých majetkových krívd (ako i porušenia základných práv), ku ktorým došlo voči cirkvám a náboženským spoločenstvám v dobe totality.</p> <p>V podobnej súvislosti už vec posudzujúci I. senát vyslovil názor (nález sp. zn. I. ÚS 12/2010 zo 7. júla 2010 a sp. zn. I. ÚS 250/2010 z 11. novembra 2010), že «[v] prípade písomnej výzvy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. nemožno ustúpiť od požiadavky určitosti tohto jednostranného právneho úkonu ako podmienky jej platnosti v súlade s § 37 Občianskeho zákonníka, ako to správne konštatoval aj krajský súd. Avšak vzhľadom na to, že v § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. nie je bližšie vymedzený obsah pojmu „výzva“ a jej náležitosti, potom sa stanovenie minimálnych kritérií na jej určitosť a platnosť musí spravovať takým výkladovým pravidlom, ktorý sleduje naplnenie účelu zákona. Stanovenie minimálnych kritérií na určitosť a platnosť výzvy nesmie opomenúť ani to, či obsah výzvy je spôsobilý vyvolať zákonodarcom zamýšľané účinky, a rovnako</p>

	<p>je namieste neopomenúť a prihliadať na konkrétne okolnosti veci vrátane subjektu oprávnenej a povinnej osoby.» Inými slovami, iba nesplnenie požiadavky minimálnej konkretizácie nehnuteľností, ako aj neuvedenie dôvodu, o ktorý ho opiera (v rozsahu posudzovaného nároku sťažovateľky, pozn.), je možné považovať za zákonom predpokladanú nedostatočnosť „výzvy“ podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z.</p> <p>V okolnostiach danej veci požiadavka minimálnej konkretizácie nehnuteľností, ku ktorým si sťažovateľka ako oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok (bod 17), bola splnená označením príslušnej pozemkovoknižnej vložky a katastrálneho územia. Takýto záver vyplýva aj z rozhodovacej činnosti ústavného súdu v iných prípadoch, predmetom ktorých bolo posúdenie obdobnej právnej otázky (napr. uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 150/09-21 z 30. apríla 2009). Rovnako záver všeobecných súdov, že sťažovateľka vo svojej výzve nekonkretizovala dôvod, o ktorý svoj nárok opiera, spomedzi viacerých dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z., ako nesplnenie požiadavky určitosti výzvy, sa z už uvedených dôvodov javí ako formalistická a neprípustná aplikácia zákona, ktorá opomína jeho účel (podobne I. ÚS 12/2010 a I. ÚS 250/2010). Navyše, dôvod v tejto veci bol uvedený poukazom na písm. c) citovaného zákonného ustanovenia, teda dostatočne jasne, určite a zrozumiteľne.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, pokiaľ ide o ním požadované náležitosti výzvy pre jej určitosť a platnosť, vychádza z restriktívneho a formalistického výkladu zákona č. 161/2005 Z. z., ktorým opomína naplnenie účelu reštitúcií cirkevného majetku. Preto je nutné konštatovať, že právne závery krajského súdu o nesplnení podmienky kvalifikovanej výzvy zo strany sťažovateľky ako základného predpokladu úspešného si uplatnenia reštitučných nárokov v súdnom konaní sú ústavne nesúladne a porušujúce už označené základné a iné práva sťažovateľky.</p> <p>Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu totiž predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite dostane bez toho, aby sa mu ukladali v spojitosti s jej uplatnením povinnosti, ktoré od účastníka nevyžaduje zákon. Hoci zákon č. 161/2005 Z. z. oprávnená sťažovateľka rešpektovala, krajský súd ju aj napriek tomu sankcionoval s odôvodnením, že tzv. tretí cirkevný reštitučný zákon už požadoval identifikáciu nehnuteľností údajmi aktuálnej evidencie v katastri nehnuteľností; ústavný súd tento záver považoval za nezlučiteľný s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a teda porušujúci základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces.</p> <p>Keďže napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd tento rozsudok zrušil (čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vrátil mu vec na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde].</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>IV. ÚS 150/09I. ÚS 12/2010 a I. ÚS 250/2010</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 128/2010</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan Čalík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>24. novembra 2010</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie označených práv rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júla 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu z 24. apríla 2008.</p> <p>Žalobou na krajskom súde sa sťažovateľka domáhala preskúmania zákonnosti</p>

	<p>právoplatného rozhodnutia ministerstva financií. Krajský súd rozsudkom z 24. apríla 2008 žalobu sťažovateľky zamietol, pričom na odvolanie sťažovateľky najvyšší súd rozsudkom z 21. júla 2009 rozsudok krajského súdu potvrdil.</p> <p>Podstata námietok, ktorými sťažovateľka odôvodňuje zásah do svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu, spočíva v jej tvrdeniach, že všeobecné súdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jej neposkytli súdnu ochranu pred nezákonnými rozhodnutiami správnych orgánov, ktorými bolo zrušené rozhodnutie o povolení obnovy konania, - zo strany správnych orgánov akceptovali zneužitie inštitútu preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania v neprospech účastníka, ktorý zrušeným rozhodnutím o povolení obnovy konania nadobudol dobromyseľne určité práva a - nedostatočne a nepreskúmateľne sa vysporiadali s jej argumentáciou o neexistencii právomoci colného riaditeľstva vstupovať do právoplatného rozhodnutia colného úradu o povolení obnovy konania.
<p>ratio decidendi</p>	<p>Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku zrozumiteľným a dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny. Podľa ústavného súdu postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade nemohol porušiť jej označené práva. Najvyšší súd dal sťažovateľke v napadnutom rozsudku vyčerpávajúcu odpoveď na to, prečo v jej veci neboli splnené zákonné podmienky na povolenie obnovy konania, a teda prečo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie colného riaditeľstva o zrušení rozhodnutia colného úradu o povolení obnovy konania, bolo zákonné. Súčasne sa vyjadril aj k právomoci príslušného správneho orgánu v rámci prieskumu mimo odvolacieho konania zrušiť rozhodnutie o povolení obnovy konania. Odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu nevykazuje všeobecný charakter a primeraným spôsobom reaguje aj na odvolacie námietky sťažovateľky po skutkovej, ako aj po právnej stránke.</p> <p>Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyššieho súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto nemožno uvažovať o porušení označených práv sťažovateľky.</p> <p>Aj napriek tomu, že ústavnému súdu v zásade neprislúcha rozvíjať závery najvyššieho súdu a podávať výklad podústavného (v tomto prípade správneho) práva, reagujúc na sťažnostné námietky považuje za potrebné uviesť toto:</p> <p>Obnova konania spolu s preskúmaním rozhodnutia mimo odvolacieho konania sú ako opravné prostriedky spôsobilé vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia správneho (colného) orgánu. Predstavujú teda zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí, preto sa v správnej praxi označujú aj ako mimoriadne opravné prostriedky. To však zároveň znamená, že nie sú generálne použiteľné a možno ich s úspechom uplatniť len vo výnimočných prípadoch. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov totiž vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 ústavy) narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Účelom zakotvenia obnovy konania do systému opravných prostriedkov je umožniť účastníkovi správneho (colného) konania nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa správne (colné) konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Obnova konania má takto umožniť, aby došlo k náprave skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo.</p>

Sťažovateľka bola rozhodnutím colného úradu z 8. januára 1998 zaviazaná zaplatiť colný dlh, pričom jej povinnosť vyplynula z toho, že záručným vyhlásením, ktoré prijal colný úrad, zabezpečila colný dlh, ktorý vznikne porušením podmienok na tovar prepustený do režimu tranzit. Sťažovateľka konajúc v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti teda dobrovoľne zabezpečila colný dlh, čím sledovala dosiahnutie zisku, ktorý je imanentným znakom podnikania (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Immanentnou súčasťou podnikania je však aj podnikateľské riziko, že konkrétny obchod, prípadne celá podnikateľská činnosť podnikateľa skončí stratou, ktorú znáša sám podnikateľ. Sťažovateľka si poskytnutím zabezpečenia colného dlhu musela byť vedomá (i) tak vzhľadom na to, že to bolo predmetom jej podnikania, ako aj vzhľadom na (ii) prezumpciu znalosti právnych predpisov (§ 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky), že zodpovedá za zaplatenie colného dlhu spoločne a nerozdielne s dlžníkom (deklarantom). Dôsledkom tejto zodpovednosti sťažovateľky ako ručiteľky bolo, že colný úrad mohol od nej požadovať zaplatenie colného dlhu deklaranta rovnako ako od deklaranta samotného (m. m. I. ÚS 298/09).

Na rozdiel od obnovy konania, ktorou sa sleduje náprava skutkových omylov a pochybení, pri preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania ide o posúdenie súladu rozhodnutia so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Rovnako ako obnovu konania, aj preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania môže svojím podnetom iniciovať účastník konania pri uplatnení dispozičnej zásady alebo správny orgán ako prejav zásady oficiality (§ 65 ods. 1 Správneho poriadku). Správny poriadok v rámci negatívnej enumerácie upravuje rozhodnutia, ktoré nemožno zrušiť mimo odvolacieho konania – ide o rozhodnutia, ktorými bol udelený súhlas na občianskoprávny alebo pracovnoprávny úkon, alebo ktorými sa rozhodlo vo veci osobného stavu – ak účastník nadobudol práva dobromyseľne (§ 67 Správneho poriadku). Všetky iné rozhodnutia vydané v správnom (v prípade sťažovateľky v colnom) konaní, teda aj rozhodnutie o povolení obnovy konania možno zmeniť alebo zrušiť, ak správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia zistí, že boli vydané v rozpore so zákonom. Musí však dbať o to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli dotknuté čo najmenej (§ 65 ods. 2 Správneho poriadku), a rešpektovať aj základné pravidlá konania (§ 3 Správneho poriadku).

In concreto teda možno uzavrieť, že príslušný správny orgán môže v rámci preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania zrušiť aj rozhodnutie o povolení obnovy konania ak zistí, že bolo vydané v rozpore so zákonom, čo je dané aj vtedy, ak dôvody na povolenie obnovy konania neboli naplnené. Samozrejme, správny orgán je povinný svoje zrušujúce rozhodnutie náležite odôvodniť, a dbať tak o jeho preskúmateľnosť. Ak túto povinnosť splní a jeho právny záver o nenaplnení dôvodov na povolenie obnovy konania má rozumný základ, nie je svojvoľný či nelogický, nemožno uvažovať o porušení práv účastníka konania. Skutočnosť, že tak môže postupovať aj na podnet prvostupňového správneho orgánu, sama osebe neznamena, že ide o inkvizičný proces (ako tvrdí sťažovateľka), ale je prejavom verejno-právneho charakteru správneho (colného) konania, a je typická aj pre iné druhy verejnoprávnych konaní (napr. daňové konanie). Ak za týchto okolností krajský súd žalobu sťažovateľky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva financií zamietol a najvyšší súd tento rozsudok potvrdil ústavne akceptovateľným spôsobom (body 21 a 22 odôvodnenia tohto nálezu), nemožno uvažovať o porušení označených práv sťažovateľky.

K spôsobu uplatňovania námietok sťažovateľkou v žalobe pred krajským súdom a neskôr pred najvyšším súdom je potrebné len stručne uviesť, že presahovali rozsah pôvodného konania o obnove konania, kde sťažovateľka uplatňovala ako dôvod obnovy konania nové skutočnosti, resp. dôkazy v zmysle § 62 ods. 1 písm. a) Správneho poriadku. Až neskôr, v konaní o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania a v jeho odvolacom štádiu, sťažovateľka poukazovala aj na ďalšie dôvody obnovy konania v zmysle § 62 ods. 1 písm. c) a e) Správneho poriadku, čo neskôr zrekapitulovala aj v žalobe podanej na krajský súd. Ak však colný úrad povolil obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. a) Správneho poriadku bez toho, aby posudzoval dôvody obnovy konania v zmysle iných zákonných ustanovení, ani colné riaditeľstvo a ani ministerstvo financií

	nemohli preskúmať zákonnosť jeho rozhodnutia z hľadiska naplnenia, resp. nenaplnenia dôvodov pre obnovu konania v zmysle § 62 ods. 1 písm. c) a e) Správneho poriadku. Za týchto okolností preto aj správne súdy mohli posudzovať zákonnosť preskúmaného rozhodnutia len vo vzťahu ku konštatovanému nenaplneniu dôvodov na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. a) Správneho poriadku.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998Krasa c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06

spisová značka	I. ÚS 331/09
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. novembra 2010
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2009. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o náhradu škody na motorovom vozidle z dôvodu premlčania nároku, a zaviazal sťažovateľa na náhradu trov konania. Stotožnil sa so záverom Okresného súdu, že sťažovateľ podal žalobný návrh proti škodcovi po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty počítanej od škodovej udalosti z 12. októbra 1997.</p> <p>Sťažovateľ považoval napadnutý rozsudok krajského súdu za ústavne nekonformný, keď sa domnieval, že rozhodnutím odvolacieho súdu bol porušený zákon v jeho neprospech, v dôsledku čoho boli porušené jeho základné ľudské práva a slobody; touto sťažnosťou sa domáhal ich ochrany, pretože nápravu už nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.</p>
ratio decidendi	<p>Porušenie niektorej z noriem jednoduchého práva v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, mohlo byť spôsobilé zasiahnuť do označených základných práv sťažovateľa.</p> <p>V danej veci k takej situácii došlo, pretože právny záver krajského súdu o premlčaní nároku na náhradu škody sťažovateľa voči škodcovi, ktorý zavinil dopravnú nehodu, z ktorej predmetná škoda vznikla, je totiž v extrémnom nesúlade s princípom spravodlivosti, ale aj v rozpore so zaužívanou interpretáciou príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa náhrady škody (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka) vzniku a premlčania tohto nároku (§ 106 Občianskeho zákonníka).</p> <p>Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka je viazaný v prvom rade na udalosť, z ktorej škoda vznikla. Pojem „udalosť, z ktorej škoda vznikla“, však zahŕňa nielen protiprávny úkon či právne kvalifikovanú udalosť, ktoré viedli ku vzniku škody, ale najmä vznik škody samej. Z hľadiska ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka totiž nemožno udalosť, z ktorej škoda vznikla, stotožňovať len so škodnou udalosťou, keďže v takom prípade by objektívna premlčacia doba mohla začať plynúť skôr, ako ku škode na majetku vôbec došlo, prípadne škoda by mohla vzniknúť až po uplynutí objektívnej premlčacej doby alebo by nemusela vzniknúť vôbec.</p> <p>Pri úvahe o tom, kedy sa poškodený dozvedel o škode (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), treba vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode a nielen z jeho predpokladanej vedomosti o tejto škode. Ak nárok na náhradu škody tvorí neoddeliteľný celok, premlčacia doba začína plynúť až vtedy, keď sa poškodený dozvie o celej škode (porovnaj R 38/1975, R 9/1986). Ďalšou podmienkou bola vedomosť poškodeného o tom, kto (konkrétny subjekt) za škodu zodpovedá. Obe podmienky sú súčasne podmienkami, aby si poškodený mohol uplatniť právo na náhradu škody na súde (actio nata). Až od tohto momentu môže začať plynúť 2-ročná, tzv. subjektívna premlčacia doba.</p> <p>Z uvedených záverov vyplýva, že sťažovateľ ako poškodený sa nemohol dozvedieť</p>

	<p>(ani sa nedozvedel) o zodpovednom subjekte (okrem vodiča ním mohol byť aj prevádzkovateľ motorového vozidla, teda osoba odlišná od vodiča - škodcu) ani o tom, že mu vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú bolo možné objektívne vyjadriť v peniazoch, v deň protiprávneho úkonu (t. j. 12. októbra 1997), ale až následne po tejto „škodnej udalosti“.</p> <p>Z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 11 C 123/01 bolo zistiteľné, že sťažovateľ sa o celkovej výške škody na poškodenom motorovom vozidle dozvedel najskôr až z faktúry č. ... vystavenej 23. marca 1999 príslušnou autoopravovňou.</p> <p>Ústavný súd preto uzatvára, že iným spôsobom vedený postup pri zisťovaní podmienok na uplatnenie náhrady škody na súde krajským súdom možno hodnotiť ako svojvoľný, opomínajúci skutočný účel relevantnej právnej normy. Ústavne nekonformným rozsudkom potom krajský súd sťažovateľovi odňal právo domáhať sa spravodlivej súdnej ochrany zaručenej v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to opísal (síce nekonzistentne) sťažovateľ v podanej sťažnosti, ktorej ústavný súd v podstatnej časti vyhovel.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	R 38/1975, R 9/1986

spisová značka	I. ÚS 199/09
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	30. júna 2010
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu z 24. októbra 2007 uznaný za vinného z trestného činu podvodu. Vo veci následne na základe podaného odvolania sťažovateľa rozhodoval krajský súd, ktorý rozsudkom v časti zrušil a zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa. Podané dovolanie sťažovateľa najvyšší súd odmietol.</p> <p>Sťažovateľ po obsiahlej kritike skutkových a právnych záverov okresného a krajského súdu (najmä čo sa týka procesu hodnotenia dôkazov), namietal aj porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu z 3. apríla 2009 v dovolacom konaní.</p> <p>Vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu z 3. apríla 2009 uviedol, že „minimálne polovica dovolania pojednáva o nesprávnom právnom posúdení skutku, najmä pokiaľ ide o subjektívnu stránku trestného činu podvodu... a taktiež nesprávne právne posúdenie záväzkového vzťahu... Uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu... vychádza z jednoznačne ničím nepodloženej úvahy... a je teda vyústením celého procesu, v ktorom všetky sudy rozhodovali jednoznačne jednostranne v neprospech sťažovateľa bez zohľadnenia čo i len niektorých z jeho argumentov resp. dôkazov svedčiacich v jeho prospech...“.</p>
ratio decidendi	<p>Aj keď úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spravidla nie je podávať výklad zákonov, resp. právnych noriem nachádzajúcich sa v zákonoch, pretože nemôže zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, považoval v danom prípade na podporu svojho záveru o ústavnej akceptovateľnosti názoru najvyššieho súdu, ktorý dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v danej veci nezistil, poukázať na skutočnosť, že z dikcie uvedeného ustanovenia Trestného poriadku [§ 371 ods. 1 písm. i)] vyplýva, že vo vzťahu k zistenému skutku je možné dovolaním namietat iba vady právne. Tento záver umocňuje zákonný text § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“. Skutkový stav je pri rozhodovaní o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či sú právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Aj podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd nie je oprávnený v dovolacom konaní preskúmať postup nižších súdov pri dokazovaní a hodnotení dôkazov, ale vychádza iba z konečných</p>

	<p>skutkových zistení urobených nižšími súdmi a v nadväznosti na tieto stabilizované skutkové zistenia posudzuje správnosť aplikovaného hmotno-právneho posúdenia. Tieto skutkové zistenia nemôže zmeniť, a to ani na základe prípadného doplnenia dokazovania, ani v závislosti na inom hodnotení v predchádzajúcom konaní uskutočnených dôkazov. K uvedenému ústavný súd už iba dodáva, že preskúmanie skutkových zistení (ako predmet dokazovania a jeho hodnotenia) v dvojstupňovom konaní (prvostupňový a odvolací súd, pozn.) je tak isto v súlade s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 2 ods. 1 Protokolu č. 7 k dohovoru.</p> <p>Keďže jadrom sťažovateľových tvrdení (tak v dovolacom konaní, ako aj v konaní pred ústavným súdom) boli námietky smerujúce práve do oblasti skutkových zistení („sťažovateľ žiadnu pôžičku... neobdržal“, „nikto... nevidel... odovzdávanie peňazí“, „JUDr. J.... klamal“, „p. R. vypovedal... že o... odovzdávaní peňazí... nepočul“, „p. G., keď tento... klamal“, a pod.), ústavný súd v súlade s uvedeným v bode 16 (a tiež odôvodnením namietaného uznesenia najvyššieho súdu – bod 13) konštatuje, že nezistil porušenie sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Aj keby sťažovateľ mimo rámca zisťovania skutkového stavu (a jeho hodnotenia nižšími súdmi) namietal iba právne závery, na základe ktorých bol uznaný za vinného z trestného činu podvodu, hoci podľa jeho názoru jemu prisudzovaný skutok nebol trestným činom, naďalej podľa názoru ústavného súdu platia/sú udržateľné závery dovolacieho súdu (pozri bod 13 – „Vylákание peňazí patriace inej osobe, za iným účelom než na aký boli použité a popieraním ich prijatia, je v skutku uvedenom v odsudzujúcom... rozsudku... dostatočne vyjadrený predchádzajúci úmysel uviesť iného do omylu a spôsobiť mu tak škodu. Skutok, ktorého sa dopustil obvinený..., tak v právnom vyjadrení je trestným činom podvodu - jeho hmotnoprávne posúdenie je v súlade so zákonom“), a teda ani v tomto ohľade nie je namietané uznesenie najvyššieho súdu arbitrárne či zjavne neodôvodnené.</p> <p>Pokiaľ sťažovateľ namietal aj porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že závery prijaté o nevyhovení sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v celom rozsahu vzťahujú aj na záver o nevyhovení sťažnosti vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, ktoré už preto nie je potrebné podrobnejšie odôvodňovať. Ak totiž najvyšší súd zjavne nemohol porušiť základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, potom nemožno uvažovať ani o príčinnej súvislosti medzi dovolacím uznesením a porušením základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nálezy – prietahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 376/2010</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Peter Brňák</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>14. decembra 2010</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v dedičskom konaní, ktoré začalo v roku 1999.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1 Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o vyporiadaní dedičstva. Po právnej stránke</p>

	<p>ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.</p> <p>2 Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil okolnosť, ktorou by sťažovateľ prispel k zbytočným prieťahom v konaní.</p> <p>3 Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek tomu, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a z pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (11 rokov) a už konštatovanými prieťahmi ústavným súdom (nález sp. zn. I. ÚS 228/07 zo 6. marca 2007) mali za následok zistenie ďalších prieťahov (od apríla 2007), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia nachádzali.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 D/1314/2001 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadost'učinenie</p>
<p> Používané odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>I. ÚS 228/07</p>

<p> spisová značka</p>	<p> I. ÚS 228/2010</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Milan Ľalík</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález – nevyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p> 11. novembra 2010</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom krajského súdu v dedičskom konaní, ktoré začalo v roku 1996.</p>
<p> ratio decidendi</p>	<p>Pokiaľ ide o zložitosť veci (právnú a skutkovú), ústavný súd konštatuje, že právna vec sťažovateľky (žaloba veriteľa o plnenie podaná proti dlžníkovi a osobe, ktorá poskytla záruku) je obchodno-právnou vecou, ktorej ani po skutkovej stránke, ani po právnej stránke nemožno priznať zvýšenú zložitosť. Okrajovo v tomto smere možno poukázať na skutočnosť, že v priebehu konania bolo predmetom dokazovania to, kto je vlastne veriteľom žalovanej pohľadávky, pretože bolo sporné, či túto od S., a. s., nadobudla, alebo nenadobudla S., a. s.</p> <p>V postupe krajského súdu zistil ústavný súd viaceré obdobia nečinnosti.</p> <p>Pri posudzovaní sťažnosti a obsahu súdneho spisu sa ústavný súd bližšie zaoberal správaním sťažovateľky a jej postavením v predmetnom súdnom konaní. Táto totiž nebola účastníkom konania od jeho začatia, pretože ako vyplýva z už uvedeného, pôvodne na strane žalovaného v II. rade vystupoval Š., ktorý bol ex lege (zákonom č. 553/2001 Z. z.) zrušený s účinnosťou k 1. januáru 2002. Z obsahu spisu krajského súdu</p>

	<p>vyplýva, že sťažovateľka je toho názoru, že do konania krajského súdu vstúpila ex lege ako hmotnoprávny nástupca zrušeného Š.. Krajskému súdu však sťažovateľka tento svoj názor prezentovala najskôr v podaní z 26. augusta 2008 (doručenou súdu 2. septembra 2008), ktorým ho žiadala o určenie termínu pojednávania a rozhodnutie o veci. Prílohou tohto podania bolo aj splnomocnenie z 21. augusta 2008, ktorým sťažovateľka splnomocnila na zastupovanie v konaní advokátku, ktorá ju zastupuje aj v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu spisu teda nevyplýva, že by sťažovateľka pred augustom 2008 krajskému súdu predniesla, že je hmotnoprávnym nástupcom žalovaného v II. rade a že by z tohto titulu žiadala súd, aby s ňou konal ako s účastníkom konania.</p> <p>V období od vydania uznesenia o zmene účastníkov, resp. od jeho právoplatnosti po vyhlásenie rozsudku krajského súdu na pojednávaní 30. septembra 2010 nemožno podľa ústavného súdu vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch v konaní. Súd konal plynulo a po právoplatnosti uznesenia z 13. mája 2010 nariadil termín pojednávania na 23. september 2010 a následne na 30. september 2010, kde aj o žalobnom nároku rozhodol tak, že ho zamietol. Obdobie, ktoré predchádzalo vydaniu uznesenia o zmene účastníkov ústavný súd pre účely rozhodnutia o namietanom porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy neposudzoval, pretože vychádzajúc z právoplatného uznesenia krajského súdu pred týmto dňom krajský súd so sťažovateľkou ako s účastníkom konania nekonal a sama sťažovateľka nezákonnosť (príp. neústavnosť) tohto uznesenia právne relevantným spôsobom nenamietala. Ústavný súd preto vychádzal zo záveru krajského súdu, v zmysle ktorého sťažovateľka bola účastníkom konania na strane žalovaného v II. rade až po vydaní uznesenia o zmene účastníkov konania. V tomto konaní pritom ústavný súd rozhodoval len o sťažnosti sťažovateľky a nemohol rozhodnúť o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vo vzťahu k ostatným účastníkom konania na strane žalobcu aj žalovaných.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľky nevyhoveli.</p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 321/2010
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. novembra 2010
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v dedičskom konaní, ktoré začalo v roku 1993.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil, že dedičské konanie po nebohom P. V. začalo 26. júla 1993 a do dnešného dňa nebolo skončené.</p> <p>Notárka v dedičskej veci päť rokov nevykonala žiaden úkon. Činnosť notárky v období, keď síce vykonávala procesné úkony a nariadila pojednávania, nemožno hodnotiť ako efektívnu, pretože zatiaľ bola bez podstatného vplyvu na meritórne a hlavne právoplatné skončenie danej dedičskej veci. Konanie o dedičstve pritom patrí k štandardnej agende súdov a ani skutočnosť, že medzi účastníkmi dedičského konania nemožno uzavrieť dohodu o vyporiadaní dedičstva, neodôvodňuje neprimeranú dĺžku napadnutého konania.</p> <p>Sťažovateľ neprispel k neprimeranému predĺženiu konania. Je pravda, že od roku 2008 je konanie poznačené skutočnosťou, že manželka poručiteľa bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony, s čím bola spojená nutnosť ustanoviť jej osobitného opatrovníka pre dedičské konanie, kde sťažovateľ podal odvolanie, v dôsledku ktorého bolo uznesenie o ustanovení tohto opatrovníka zrušené. Preto došlo k opätovnému</p>

	<p>oddialeniu konečného rozhodnutia vo veci. Ústavný súd však považuje tieto skutočnosti za ďalší dôsledok neúmerne dlho trvajúceho dedičského konania, ktorý však nemožno pričítať na ťarchu sťažovateľa a ani ostatných účastníkov konania.</p> <p>Napokon vzal ústavný súd do úvahy potrebu zistenia toho, čo je pre sťažovateľa v hre. V jeho prípade ide o prerokovanie a rozhodnutie o dedičstve po poručiteľovi, ktorý bol otcom sťažovateľa. Sťažovateľ preto právom žiadal o urýchlené skončenie veci a nastolenie právnej istoty vo vzťahu k majetku, ktorý patrí do dedičstva. Ústavný súd uvádza, že nemožno tolerovať sedemnášť rokov trvajúce dedičské konanie, ktorá navyše stále nie je právoplatne ukončené.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v požadovanej výške 3 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 305/2010
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	8. decembra 2010
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie, ktoré začalo v roku 2000.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o zaplatenie peňažnej čiastky s príslušenstvom. Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.</p> <p>2. Správanie účastníka konania - je sťažovateľ prispel čiastočne k celkovej dĺžke konania nielen nekoncentrovanosťou navrhovania a predkladania dôkazov, ale aj tým, že okresný súd sa musel zaoberať tou časťou jeho žaloby, ktorá bola s konečnou platnosťou zamietnutá.</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (15 rokov) a už konštatovanými prietahmi ústavným súdom (nález sp. zn. IV. ÚS 108/04 z 10. novembra 2004) mali za následok zistenie ďalších prietáhov (od decembra 2004), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľa, že k zbytočným prietahom v konaní došlo, aj keď v predmetnej veci okresný súd určité úkony vykonal.</p> <p>Ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadosťučinenie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	IV. ÚS 108/04

Spracovala : JUDr. Zuzana Gajdošová

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.